לתינוק בציבור נמי חזי לגמע לתינוק עני ותו

הא דתניא כשם שמטלטלין את השופר כך

מטלטלין את חצוצרות מני אלא לא קשיא

הא ר' יהודה הא אר' שמעון הא ¢ר' נחמיה

ומאי שופר נמי חצוצרות כדרב חסדא דא"ר

חסדא יהני תלת מילי אישתני שמייהו מכי

חרב בית המקדש חצוצרתא שופרא שופרא

חצוצרתא למאי נפקא מינה לשופר של

ראש השנה ערבה צפצפה צפצפה ערבה

למאי נ"מ ללולב פתורה פתורתא פתורתא

פתורה למאי נ"מ למקח וממכר אמר אביי

אף אנו נאמר הובלילא בי כסי בי כסי

הובלילא למאי נפקא מינה יולמחט

שנמצאת בעובי בית הכוסות דמצד אחד

כשירה ומשני צדדים מריפה אמר רב אשי

יאף אנו נאמר בבל ייבורסיף בורסיף בבל

למאי

תמרה אסור פירוש לפי שמלאכתו לאיסור ור' אלעזר אמר אף של

יהודה אפי׳ ללורך גופו ומקומו: הא ר' שמעון. דלית ליה מוקלה

אלא מוקצה מחמת חסרון כים ודוקא לצורך גופו או מקומו הוא דשרי

אבל מחמה ללל מודה ר"ש דאסור דתנן בפרק כל הכלים (לקמן דף קכב:) נוטל אדם את הקורנס לפלע בו את האגוזים קורדום לחתוך

בו דבילה אבל מחמה לצל אסור וכר׳ שמעון היא מדקחני סיפא

מחט של יד ליטול בו את הקוך ובהנחנקין (סנהדרין דף פד:) מוקי לה

כר׳ שמעון ובשילהי האורג (לקמן קז.) נמי מוכח מינה דמפים מורסא

מותר לכתחילה וההיא דמפים מורסא מוקמא כר"ש בריש פ' ח' שרצים

ממרה במאי עסקינן אילימא לזורך גופו ומקומו בהא לימא רב של ממרה

לא והא רב כרבא ס"ל דשרי דבר

שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ומקומו

ואי ר' יהודה אסרא והא רב סבר כר'

יהודה דאית ליה מוקצה ובפרק תולין

(לקמן דף קמא: ושם) גבי הא דפריך

לאבייב [ורבא] ממנעל שעל גב

האימוסג משמע בהדיא דשרי ר"י בדבר

שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ומקומו

ותניא נמי בפרק כירה (לקמן דף מד.)

ר׳ יהודה אומר כל הנרות של מתכת

מטלטלין חוץ מן הנר שהדליקו בו

בשבת הבל בחלולרות הסר משום

דכיון דלא חזי למלאכת היתר אלא

מעט מקצה ליה לגמרי ממלאכת היתר

והוי כמטה שיחדה למעות והניח עליה מעות דאמר רב יהודה א"ר (לקמן דף

מד:) דאסור לטלטלה פומוקי לה כר׳

יהודה וכמו קינה של תרנגולים

דמשמע לקמן (דף מה:) [®] דאסור לר'

נפהא

עין משפם גר מצוה

> לפינוק עני. שעל הציבור לפרנסו: הא ר' יהודה. שופר מיטלטל 🦙 ד' יהודה. לר' יהודה מטלטלין שופר אע"ג דמלאכחו לאיסור וחלולרות אינן מיטלטלין דמוקלה הוא אבל שופר תורת כלי עליו כדאמרן לעיל: הא. דקתני תרוייהו מטלטלין ר' שמעון היא דלית ליה מוקנה: הא. דקתני אף שופר אין מטלטלין ר' נחמיה דאמר

י אפי׳ מרווד אפי׳ טלית אין ניטלין אלא לצורך תשמישו המיוחד ועיקר שופר לאו לגמוע מים קאי: ומאי שופר. דקתני בההיא דר׳ נחמיה דאקדמית בה לחלולרות לאיסורא וכיון דתני אין מטלטלין את השופר תו לא נריך למתני חלולרות דכ"ש היא הואיל ואינו ראוי לגמע בו תינוק אלא שופר דתנא רישא הוא חלולרות וחלולרות דתנא בסיפא הוא שופר דאישתנו שמייהו כדרב חסדא: לשופר של רחש השנה. חין תוקעין חלח באותו שעם הארץ קורין חלולרות והוא שופר או אם בא עם הארץ לשאול במה יתקע אומרים לו בחלולרות: לפלפה. פסולה ללולב ועלה שלה עגול וקנה שלה לבן כדאמרן בסוכה": פתורה. מתחילה היו קורין לגדול פתורה ולקטנה פתורתא ועכשיו נשתנו: אף אנו נאמר. אף אנו

יכולים להוסיף אדרב חסדא לומר שגם זה נשתנה: הובלילה. מתחילה היו קורין להמסס הובלילה ולבית הכפלים כשרה שחבירו סותמו: מב' לדדין. שניקבו שניהם טריפה.

הכוסות בי כסי ועכשיו נשתנו: המסס הוא הסמוך לבית הכוסות עשוי סגלגל כמין כדור ובתוכו קליפות קליפות הרבה כגלגל של ריחים וקורין לינפי"ל ודופנו דק מאד: בית הכוסות סוף הכרס שקורין פאנל"א ויש בו עובי שקורין דובלו"ן ותוכו עשוי כמין כוס. עובי בית הכוסות דופן כפולה ודבוקין הכפלים זה בזה בשומן: מלד א'. שלא ניקב אלא א' מן ובבית הכוסות הוא דאיכא לפלוגי בין לד א' לשני לדדין אבל בהמסס אפי׳ מלד א׳ שלא נראה הנקב לחוץ אין זו סתימה לפי שהדופן דק מאד:

(לקמן דף קו:) ובפ' בתרא (לקמן קמ.) נמי פשיטא לן דמתניתין דכל הכלים אתיא כר"ש דקאמר דבמוקלה מחמת חסרון כים מודה ר"ש לגיטי דתנן כל הכלים ניטלין בשבת חוץ ממסר הגדול ויתד של מחרישה™ וגבי מכבדות של תמרה (דף קכד:) דפריך אלא מחמה לצל בהא לימא

ר׳ אלעור אף של תמרה ואי שרי ר״ש אף מחמה לצל מאי קושיא דילמא ר׳ אלעור כר״ש ס״לה: הא ר' נחמיה. ההיא דאסרה שופר וחלולרות דתניא בפרק חבית (לקמן דף קמו.) אפי׳ תרווד אפי׳ טלית אפי׳ סכין אין נוטלין אלא לנורך תשמישן ופיי בקונטרס תשמישן המיוחד להם ומשמע לפיי דכלי שמלאכתו לאיסור אסור לטלטלו לשום צורך דהא מיוחד למלאכת איסור ואגן בעינן שיהא מיוחד ללורך אותו דבר שנוטלו בשבת וקשה לר"ת דאמר בפרק חבית (ג"ו שם) חותלות של תמרים ושל גרוגרות מחיר אבל לא מפקיע ולא חותך ומוקי לה כר' נחמיה וכן בפרק בכל מערבין (עירובין דף לה. ושם) הכא במנעול דקטיר במיחנא ובעי סכינא למיפסקיה ומוקי כר' נחמיה ואמאי אסר בסכין כיון שהוא עומד ומיוחד לחתיכה והר"ר שמעון הזקן הקשה לפירוש הקונטרס דהיכי קאמר רבא בפרק כל הכלים (לקמן דף קכד.) ואמא ר' נחמיה למימר דאפי' כלי שמלאכתו להיתר ללורך גופו או לצורך מקומו אין מחמה לצל לא היכי שרי לצורך מקומו והלא אין זה תשמיש המיוחד לו אודוחק ר"ת לומר לפי׳ הקונטרס דקערות אחר שאכלו בהן דדרך להסירן כל שעה חשיב לורך מקומו חשמיש המיוחד לו ונראה לר"ת דלא שרי ר' נחמיה אלא תשמיש הרגיל לעשות בו בחול אפי' אינו משמיש המיוחד לו ואפי דבר שמלאכתו לאיסור שרי כיון שדרך אותו משמיש לעשות ממנו בחול כגון קורנס לפצע בו את האגחים וקורדום לחתוך בו את הדבילה והיינו לנורך תשמישו דקאמר כלומר מה שרגיל לעשות בו בחול ולא אתא לאפוקי אלא מחמה לצל וכגון תשמיש שאינו רגיל לחתוך כגון חותלות של תמרים בסכין או מנעול דקטיר במיתנא ושופר נמי אין דרך בחול לגמע בו מים למינוק משתים שמינו רגיכ פחמן בגון מומנות של מתרים בספין מו מנשונ דוקשי ברומנות ישור להי לית ראיה מפרק כל הכלים והסקה בכלים דתניא בפרק כל הכלים (לקמן דף קפד:) אין מסיקין בכלים כו׳ ומוקי לה כר׳ נחמיה ומביא ר״ת ראיה מפרק כל הכלים (ג"ז שם) דמנן כל הכלים ניטלין לצורך ושלא לצורך ר׳ נחמיה אומר אין ניטלין אלא לצורך ומפרש רבה בגמרא דבר שמלאכחו להיסור לצורך גופו אין לצורך גופו ולצורך מקומו דבר שמלאכחו לאיסור לצורך גופו אין לצורך מקומו לא והשמא מה לו להזכיר דבר שמלאכחו לאיסור כיון דמתניתין לא איירי אלא במלאכתו להיתר אלא ודאי משום ר' נחמיה נקטיה דבעי למימר ואתא ר' נחמיה למימר דאפי' דבר שמלאכתו להיתר כר׳ ומשום דמשוה ר׳ נחמיה מלאכחו להיתר למלאכחו לאיסור נקט מלאכחו לאיסור דלר׳ נחמיה תרוייהו לצורך גופו שרי ולצורך

מקומו לא ולרבא מרוייהו לצורך גופו ומקומו שרי מחמה לצל לא ולשון אפי׳ משמע נמי הכי: שנמצאת. דתניא באלו טרפות (חולין דף ג. ושם) ובהמדיר (כמובות דף עו:) מלד אחד כשירה מב' לדדין טרפה ופי' בקונטרס בעובי בית הכוסות הוא דאיכא לפלוגי הכי אבל בהמסס אפי' מלד אחד שלא נראה הנקב לחוץ טרפה דאין זו סתימה והקשה ה"ר אליעזר ממי"ץ דהא חנן ש המסס ובית הכוסות שניקבו לחוץ משמע דבהמסס נמי לא מיטרפה אלא בנקב מפולש ואור"י דהאי לחוץ לא לגמרי לחוץ^ר אלא כלומר לצד חוץ לאפוקי ניקבו זה לחוך זה דכשירה כדקחני בתר הכי וקמ"ל דמצד אחד כשירה אע"ג דניקב עור אחד שלם אבל הא דקתני מב׳ לדדין טרפה אין חידוש^ד אי נמי מב׳ לדדין טרפה נמי חידוש הוא דקמ״ל אע״פ ששוכב על המססה וס"דש שמגין' כמו חלחולת שנקבה וירכים מעמידין אותה דכשירה קמ"ל דהכא טרפה ור"ת אומר דבהמסס נמי מלד אחד כשירה ופשיטא דלא הויא טרפה אא"כ ניקב נקב מפולש לחוץ דאין סברא שיהיה טרפה בשום מקום אלא בנקב מפולש והא דנקט בברייחא בית הכוסות לאשמועינן מלד אחד כשירה"א אע"ג דניקב עור שלס"ב ונפקא מינה הא דשמעינן דאישתני שמייהו אע"ג דדינם שוה דאי לא אשמעינן ה״א דהאי דקתני מחט שנמנאת בעובי בית הכוסות היינו^{יג} דקרו השתא בי כסי שאין לו אלא עור אחד והוה אתי למימר דדוקא בההוא מצד אחד כשירה™ אבל במאי דקרום הובלילא™ אפי׳ מצד אחד טרפה כיון שניקב עור אחד שלם™ להכי אשמעינן דאישתני שמייהו™ דאפי׳ בהובלילא מלד אחד כשירהיט ועוד אור״י דמצינו למימר כפי׳ רש״י דבהמסס אפי׳ מלד אחד טרפה⁻ דחיישינן שמא ניקב לחוץ וחזר והבריא כמו ישב לו קוך בוושטי דהכי הלכתא התם דחיישינן שמא הבריא וחוששין לספק דרוסה ואפי׳ למאן דלא חייש התם בקוך שמא במחט שהוא דק חייש והא דבעי באלו טרפות ניקבו לחוץ היינו כגון דידעינן דשוב לא הבריא כגון שאכלה מחט בפנינו ושחטוה מיד:

קלח א מיי׳ פכ״ה מהל׳ שבת הל' ג סמג לאריו שרי לטלטלו לצורך גופו ומקומו כדמוכח בפרק כל הכלים :סעיף ג ד (לקמן קכד:) דאמר רב מכבדות של מילתא מותר לטלטל בשבת ושל

תום' ישנים

א) ועוד קשה הא דא״ל אביי (שם) לרבה אליבא דר״נ קערות היכי מטלטלים להו ולרבה (דידיה) [אליבא דר"נ] מי ניחא הא לא מטלטלי אלא

מוסף תוספות

י. א. א״כ רב היכי ס״ל הכי. מוס׳ הרא״ש. ב. דאמ׳ דבר תוק' הרט ב. שמלאכתו לאיסוז מטלטלו, לצורך מקומו אסור. תוק' הלא"ש, ., גבווך כ. אסור. מוס' ה ג. ומוקי לה ברפוי -----. טעמא דרפוי, הא אינו רפוי לא, ופריך לרבא דאמר דבר שמלאכתו רפוי לא, ופריך לרבא דאמר דבר שמלאכתו לאיסור, לצורך מקומו מותר, ומשני ההיא ר' יהודה משום ר' אלעזר היא, אבל ר' יהוד' גופי' ס״ל אפי׳ אינו רפוי מותר. תוס' הרא"ש. T. ומנין פשוט דפשיטא ו פשיטא יייי ו כולוו מתניתי׳ דכל הכלים כר״ש מתניתי׳ דכל הכלים כר״ש אתיא. תוס׳ הלח״ש. ה. אלא משמע דפשיטא לי׳ לתלמודא דליכא מאן דשרי דבר שמלאכתו לאיסור מחמה לצל. תוס׳ הכח"ש. ו. שיהא מפולש. תוס' חולין נ: ד"ה מחט. ז. ואגב דנקט מצד אחד כשרה נקט נמי מב' צדדין אע"ג דמילתא טריפה דפשיטא היא. מוס' חוליו נ: דים מחט, ח. ומדובק שם ד״ה מחט, ח. ומדובק שם בשומן. מוס' חולין נ: ד״ה מחט, ט. דאותו דבקות. מחט. 10 דאותו דבקות. מוס' חולין נ: ד"ה מחט. י. אפי' וכו' שניקבו שני י. אפי׳ וכר׳ שניקבו שני העורות וכו׳ שלא יצא הרעי. מוס׳ חולין כ: ד״ה מחט. יא. רבותא קמ״ל, פי שיש לו שני עורות, וקמ"ל. תוס' חולין נ: ד"ה מסט. יב. אפ״ה כשרה עד מחט, 'ב. אפ"ה כשרה עד שניקבו שניהם וכר' וא"ת הא אמרינן וכו' למאי נפק"מ למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות, והשתא מאי נפקותא . איתא. הא בתרוייהו אמרי מצד א' כשרה מב' צדדים טרפה גם בהובלילא, וי"ל. מוס' חולין ג: ד"ה מחט, יג. בהובלילא דהיינו המסס. תום׳ חוליו נ: ד"ה מחט. יד. כיון שלא ניקב אלא חצי עור והנשאר מגין יפה. ריטנ״ל. טו. עכשיו. תוס׳ חולין ג: ד"ה מחט. UT. היינו מהיו רגילים להרום רים שהיו דגייים לקודו בית הכוסות. מוס' חולין כ: ד"ה מחט. ד. ואין חבירו מגין עליו. ריטנ"ל. דח. ותנא בית הכוסות ממש קתני. . ריטנ״א. יט. וכ״ש בהמסס ריטנ״ל, כ. ואפי׳ את״ל ליסנ״ק. כ. ואפי׳ את״ל דאין סברא שיהא טריפה הואיל ולא ניקב אלא חצי עור. מוס׳ חולין כ: ד״ה מחט.

לקמן קכג. קכד. קמו. פילו לב.ח. בילה לב.ח. עירובין לה. בילה לב.], ב) סוכה לד. ע"ש, ג) [כתובות עו: חולין מח: (:], ד) [סוכה לד. ע"ש], ה) [ע" בערוך ערך הללרא ובסנהדרין קט. מאי בורסיף וכו'], ו) [לקמן קמו.], ו) [דף לד.], מ) [ואס], ט) [חולין מב.], י) חולין מג.;

גליון הש"ם

תום' ד"ה הא ר' יהודה וכו' ומוקי לה כר' יהודה. וע"ש ע"ב תוס' ד"ה הא אין עליה: מיי פירש"י שם ד"ה אלא . לתרנגולין:

לעזי רש"י

צינפיי"ל. הקיבה השלישית של מעלי-הגירה. פאנצ"א [פנצ"א]. הקיבה הראשונה של מעלי גירה. דובלו"ן. קיפול בקיבה השניה של מעלי גירה.

מוסף רש"י

חצוצרתא. פשוטה ואינה של איל (סוכה דד.). שיפורא. כפוף (שם), צפצפה. ועכשיו נשתנית שתה וקורין לו ערבה (שם). פתורתא פתורא, מנוכם האמת קשם, פתורא. האמת קדולה והאמת קטנה, ועם היו רגילין לקרות לגדולה חלף קטנה ושל לגדולה מלף קטנה ושל קטנה לגדולה (שם). אף אנו שביד עוד באמר. אף אני ש ביד עוד אחד שנתחלף שמה (שם). הובלילא. לנפיי"ל (שם). למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות. מקוס יש נרחש הכרס סמוך להמסס קרוי בית הכוסות, שהוא כעין כוס ויש בו סביב שפתו עובי שני כפלים כפולים שפתו עובי שני כפנים כפונים ודבוקים ובלע"ז רדובולי"ן, ינמצא מחט מחובה באותו עובי ומתוך עוביו אפשר לה שלא נקבתה כולה (כתובות ז חוליו מט.)**. דמצד** שירובייו ווויין שט). המצו אחד. שנקבה את דופן הפנימית ולא נקבה את השנית (חולין שט) ואין התחע נראה אלא מבפנים (כתובות שם). כשרה. שאין זה נקב (שם) שחברתה מגינה עליה (חולין שם).

רב נסים גאון

למאי נפקא מינה למחט שנמצאת בעובי בית הכוסות. תגד אצל דלך [תמצא עיקר זה] בפרק אלו טריפות ודף נו ובכתובות

רבינו חננאל

ותניא מטלטלין שופר וחצוצרות ותניא מטלטלין שופר ולא חצוצרות. ואוקימנא להא הארי-הודה הא[']ר' שמעון והא ר' הדרן עלך במה מדליקין. הדרן אלך במה